

Markéta Zázvorková

Obraz habsburské monarchie očima Velké Británie

Diplomová práce na katedře dějin a didaktiky dějepisu PgF UK

Praha 2010

Posudek vedoucího práce

Téma ani struktura předložené diplomky se nehledaly lehce, a pokud kandidátka nakonec vytvořila rozpravu konzistentní a skladebně logickou, byla to rozhodně zásluha mnohem více její, nežli níže podepsaného hodnotitele. Výsledkem je hutná, pozoruhodně informativní práce, jejíž osu i ohnisko tvoří kompetentní, věcná a metodicky fundovaná komparace českých a britských dějepisných knih. Po úvodu, v němž se autorka zabývá vyučováním dějepisu v Česku a ve Velké Británii a seznamuje nás se zvolenými věcnými východisky porovnávání učebnic, následuje vlastní rozbor poměrně širokého spektra publikací. Klíčová je po mém soudu zvláště rozsáhlá kapitola č. 7 (Obecná odborná literatura ve Velké Británii), která se sice nezabývá učebnicemi, ale analyzuje charakteristické tituly z oblasti „non fiction“, které nepochybně tvoří významný zdroj pro utváření historického povědomí laické veřejnosti. Vhodně zvolená je závěrečná příkladová pasáž, v níž se analyzují tituly věnované osobnosti a době Rudolfa II., což je průnikové téma dostatečně oslovující jak české tak britské historiky.

Vlastní analýzy jsou vesměs brilantní a svědčí o dobré znalosti rozebíraných titulů i schopnosti jejich adekvátní interpretace. Pomínám, že znalosti britských autorů o historických reáliích střední Evropy se zde místy ukazují jako tristní. V každém případě jde ze strany kandidátky o práci záslužnou, přínosnou a odborně pečlivou. Naproti tomu mám jisté pochybnosti ohledně „rudolfínského“ oddílu, kde kolegyně Zázvorková sice příslušné tituly důkladně přečetla a analyzovala, avšak nepřihlédla ani k datu vzniku jednotlivých knih (např. díla Josefa Janáčka posuzuje a datuje podle jejich posledních vydání), ani k metodologickému kontextu, z něhož vycházely (u Evanse *new culture history* s důrazem na archivní heuristiku, u Janáčka tradičnější biografická metoda, založená převážně na vytěžení sekundární literatury). Přes tuto výtku mohu konstatovat, že Markéta Zázvorková prokázala solidní heuristický výkon i dobré základy historické kritiky při analýze poměrně rozsáhlého a heterogenního materiálu se zachováním jednotlicích hodnoticích kritérií. Kladně hodnotím i

zařazení instruktivních příloh a zpracování bibliografického i poznámkového aparátu v němž se snad až příliš často monotónně opakuje jeden a tentýž citovaný titul v plném znění tam, kde by stačilo uvést buď zkrácenou citaci, nebo odkázat na zdroj standardním odkazem „ibidem“, „tamtéž“ atp.

Za závažnější prohřešek považuji jazykovou stránku předložené práce. Propadám při její četbě dojmu, jako by defendentka předložila, snad z důvodu časové tísně, nekorigovanou pracovní verzi, v níž míra gramatických a stylistických chyb mnohonásobně převyšuje běžnou a přípustnou úroveň. Mnohá sdělení jsou nelogicky rozdělena do dvou i více vět, které samy o sobě mají nestandardní stavbu, a především nedávají smysl. Nemluvím o četných překlepech, ale nemohu nezmínit nejčastější oblasti jazykových poklesků v práci přítomných:

- Shoda přísudku s podmětem: „*Čeho se lidé bály...*“; „*Problémy sužovali monarchii*“ (s. 79), „*Čechy ... zůstávali součástí Rakouska*“ (tamtéž), „*v bitvě u Custozi*“ (s. 85), „*vydání Hemingwayovi knihy Komu zvoní hrana*“ (s. 95), „*chudému císaři peníze přišli vhod*“ (s. 143), „*Rudolfa trápili dvě otázky*“ (s. 144).
- Psaní velkých písmen: „*Napoleonská Evropa*“ (s. 89); „*Rudolfínský dvůr*“ (s. 138), „*Rudolfínská doba*“ (např. s. 157).
- Komolení jmen: „*Tomáše Garigue Masaryka*“ (s. 131), „*Josef Janeček*“ (namísto správného: Janáček, systematicky zejm. na s. 151–158).

Frekvence a závažnost prohřešků proti mateřtině stojí v předložené práci v diametrálním kontrastu k její solidní odborné úrovni. Pokud bych nepřihlížel k jazykové úrovni, pak bych posuzovaný text mohl nejen doporučit k obhajobě, ale též, v případě jejího optimálního průběhu, k ohodnocení stupněm výborně. Za daných okolností ale nemohu předjímat rozhodnutí komise.

Praha, květen 2010

Prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.